מוק הקטן

ו. האוף (1802-1827)

בעיר ניסאה, עיר מולדתי, חי פעם אדם שקראו לו מוק הקטן. הייתי אז עוד נער קטן, אך אזכור אותו היטב, ובמיוחד כי בגללו קיבלתי מכות טריות מאבא שלי. באותו הזמן מוק הקטן היה כבר זקן, אך נמוך מאוד. המראה שלו היה מצחיק - על גופו הקטן נישא ראש ענקי, הרבה יותר גדול מאשר אצל אנשים אחרים.

מוק הקטן חי לבדו בבית ישן גדול. גם ארוחות הוא הכין לעצמו. כל צהריים מעל ביתו התרומם ענן עשן סמיך. לו לא כך, האנשים לא היו יודעים האם הוא חי או מת. מוק הקטן יצא החוצה רק בראשון של כל חודש. ובערבים, לעתים קרובות, ראו האנשים איך הוא מטייל על הגג השטוח של ביתו. מלמטה זה נראה כאילו ראש ענק זז הנה והנה על הגג.

אני וחבריי היינו קטנים ואהבנו להתנכל לעוברי אורח. כשמוק הקטן היה יוצא מהבית היה זה חג ממש עבורנו. ביום כזה היינו מתאספים בקהל לפני ביתו ומחכים שהוא יצא. ואז הדלת הייתה נפתחת בזהירות, והיה מופיע בה ראש גדול בטורבן ענק. ואחרי הראש היה יוצא כל הגוף, בגלימה ישנה ובמכנסיים רחבים. על החגורה הרחבה התנדנדה חרב כל כך ארוכה שקשה היה להחליט האם החרב מחוברת למוק או מוק לחרב.
כשמוק בסוף היה יוצא החוצה היינו מקבלים אותו בקריאות שמחה ורקדנו סביבו כמו מטורפים. מוק הקטן הנהן לנו בכבדות והלך לאט ברחוב, תוך דפיקות חזקות של נעליו. והנעליים שלו היו ענקיות, כאלה שעוד אף אחר לא ראה קודם. ואנו, הילדים, רצנו אחריו וצעקנו "מוק הקטן! מוק הקטן!" ואפילו חיברנו לו שיר כזה:

מוק קטן, מוק קטן
הבט-נא סביבך,
הבט נא סביבך
ותפוס אותנו, מוק קטן!

לעתים קרובות לעגנו לגמד המסכן, ואני מתבייש להודות כי פגעתי בו יותר מהאחרים. תמיד ניסיתי לתפוס את קצה הגלימה של מוק, ופעם דרכתי על הנעל כך שהמסכן נפל. זה היה נראה לי מצחיק מאוד, אך הצחוק עבר לי מהר, כשראיתי כי מוק הקטן התרומם בקושי והלך ישר לביתו של אבי, וזמן רב לא יצא משם. אני הסתתרתי אחרי הדלת ובאי-סבלנות חיכיתי מה יהיה הלאה.
בסוף הדלת נפתחה והגמד יצא. אבא ליווה אותו עד הסף, הוביל אותו בזרועו, ובכבוד השתחווה לו לפרידה. הרגשתי מאוד לא נוח והרבה זמן לא העזתי לחזור הביתה. אך בסוף הרעב גבר על

הפחד שלי, ועם ראש מורד עברתי מהר בדלת.
"שמעתי שהעלבת את מוק הקטן" אמר אבי בחומרה "אספר לך את הקורות שלו ואז, בוודאי, תפסיק לצחוק מהגמד המסכן. אבל קודם תקבל את מה שמגיע לך."
ועל המעשה הזה הגיעו לי מכות בריאות.
אחרי שאבא ספר לי כמה שצריך אמר:
"עכשיו תקשיב היטב:"
והוא סיפר לי את הסיפור של מוק הקטן.

***

אבא של מוק (בעצם שמם היה מוקרא ולא מוק) חי בניסאה והיה איש מכובד, אך לא עשיר. כמו מוק, גם הוא נהג לשבת בבית ויצא רק לעתים רחוקות.
את בנו הגמד הוא לא אהב ולא לימד אותו דבר.
"כבר מזמן גדלת מנעלי הילד שלך" היה אומר לבנו "ואתה רק משתובב ומתבטל."
ופעם אביו של מוק נפל ברחוב ונפצע קשה. אחר כך חלה ותוך זמן קצר מת. מוק הקטן נשאר לבדו, בלי פרוטה בכיס. קרובי אבא של מוק אמרו:
"לך לעולם הרחב, אולי תמצא את מזלך שם."
וגירשו אותו מהבית.
מוק הצליח לקחת אתו רק זוג מכנסיים ישנים ומעיל - כל מה שנישאר אחרי אבא. אבל אבא שלו היה איש גבוה ושמן, ולכן הגמד, בלי לחשוב הרבה, קיצר את המעיל והמכנסיים ולבש אותם. נכון, הם היו רחבים מאוד, אבל עם זה לא ניתן היה לעשות דבר.
הוא עטף את ראשו בבד במקום הטורבן, חיבר חרב לחגורה, לקח מקל לידו והלך לאן שהובילו אותו עיניו.
הוא יצא מהעיר והלך יומיים בדרך הראשית.
התעייף והיה רעב מאוד. לא היה לו כל מזון והוא אכל רק שורשים של צמחים שצמחו לאורך הדרך,

ולן ישר על האדמה.
בבוקר יום השלישי מוק עמד על תל ומהגובה ראה עיר גדולה, מקושטת בדגלים וסמלים. מוק הקטן אסף את כוחותיו האחרונים והלך לאותה העיר.
"יתכן ואמצא שם את המזל שלי" אמר לעצמו.
אמנם העיר נראתה לו קרובה מאוד, אך הוא הלך אליה במשך כל הבוקר. רק בצהריים הגיע לשערי העיר. היו בה בתים יפים והרחובות הרחבים היו מלאים באנשים. מוק הקטן רצה מאוד לאכול אבל אף אחד לא פתח דלת לקראתו ולא הציע לו להיכנס ולנוח.
הגמד הלך ברחובות וגרר את רגליו. ובדיוק כשעבר ליד בית גבוה אחד נפתח חלון ואישה זקנה נשענה החוצה וקראה:
"הנה, הנה,
האוכל מוכן!
שולחן ערוך,

כדי כל אחד ישבע!
בואו, בואו!
האוכל מוכן!"
ואז דלת הבית נפתחה ואליה התחילו להיכנס כלבים וחתולים. מוק חשב רגע וניכנס גם הוא. שני חתולים נכנסו בדיוק לפניו והוא החליט לא לעזוב אותם כי האמין שהם בוודאי יודעים איפה המטבח.
מוק עלה במדרגות וראה שם את הזקנה שקראה מהחלון.
"מה נחוץ לך?" שאלה הזקנה בחומרה.
"הזמנת לאכול" אמר מוק "ואני רעב מאוד. אז באתי."
הזקנה צחקה בקול ואמרה:
"מאין באת, בחור? כולם בעיר יודעים שאני מבשלת ארוחה רק לחתולים החמודים שלי. וכדי שלא יהיה להם משעמם אני מזמינה אליהם גם את החתולים וכלבים השכנים."

"אז תאכילי גם אותי" ביקש מוק.
והוא סיפר לזקנה על אבא שלו שנפטר ועל הקרובים שגירשו אותו.
הזקנה ריחמה עליו. היא נתנה לו לאכול וכששבע אמרה לו:

"שמע, מוק. תישאר לשרת אצלי. העבודה לא תהיה קשה וטוב יהיה לך לחיות כאן.
מאכילת החתולים מצאה חן בעיני מוק והוא הסכים. לגברת אחבזי היו שני חתולים וארבע חתולות. כל בוקר מוק סירק את פרוותם ומרח במשחות יקרות. בצהריים הגיש להם אוכל ובערב השכיב אותם על מצע נוצות רך וכיסה בשמיכות קטיפה.
מלבד החתולים חיו גם ארבעה כלבים בבית. גם להם דאג הגמד, אך הטרחה אתם הייתה פשוטה יותר מאשר עם החתולים. גברת אחבזי אהבה את חתוליה כאילו ילדים שלה.
אבל לגמד היה משעמם אצל הזקנה. מחץ לכלבים וחתולים הוא לא ראה אף אחד.
בהתחלה הוא חי לא רע. לא הייתה לו עבודה רבה, הוא אכל לשובע והזקנה הייתה מרוצה ממנו. אבל אחרי זמן מה החתולים התחילו להתפנק. כשרק הזקנה יצאה מהבית היו מתחילים לרוץ בחדרים כמו מטורפים, פיזרו חפצים והפכו כלים יקרים. אך כשרק שמעו את צעדיה של אחבזי במדרגות היו קופצים על המצע שלהם, מתכרבלים ושוכבים כאילו לא קרה דבר.
הזקנה ראתה את הדברים המפוזרים בכל הבית ונזפה במוק הקטן. וכמה שלא הצטדק מוק הקטן, הזקנה האמינה יותר לחתולים שלה מאשר למשרת שלה. ולפי ההתנהגות של החתולים היא האמינה שהם לא האשמים.
מוק המסכן החליט לעזוב את הזקנה. אומנם אחבזי הבטיחה לשלם לו על השרות, אך לא שילמה לו דבר.
"אקח לי את המגיע לי ממנה" חשב מוק הקטן "אלך מיד. אילו רק ידעתי איפה היא מחזיקה כספים, הייתי לוקח בעצמי את המגיע לי."
בביתה של הזקנה היה חדרון קטן, שתמיד היה סגור. את מוק סיקרן מאוד מה נמצא שם. הוא

התחיל לחשוב שאולי בחדרון הזה מונחים הכספים של הזקנה. ואז עוד יותר התחשק לו להיכנס לשם.
בוקר אחד, כאשר אחבזי יצאה מהבית, ניגשה למוק אחת הכלבות ותפסה אותו בשולי הבגד. (הזקנה לא אהבה את הכלבה הזו, ומוק דווקא ליטף ושיחק אתה). הכלבה יבבה בשקט ומשכה את מוק אחריה.
היא הובילה אותו לחדר השינה של הזקנה ונעמדה לפני דלת קטנה, שאותה מוק לא ראה קודם.
הכלבה דחפה את הדלת ונכנסה לחדר. מוק נכנס אחריה והופתע. הוא מצא את עצמו בחדרון שבו רצה כל כך לבקר.
החדר היה מלא בבגדים ישנים וכלים מוזרים. בעיני מוק נמצאה חן במיוחד קנקן מבדולח עם ציורים זהובים. הוא לקח אותו ביד והתחיל לבדוק אותו ופתאום המכסה של הקנקן נפל על הארץ ונשבר.
מוק המסכן נבהל מאוד. עכשיו כבר לא היה זמן לשהות וצריך היה לברוח. הוא היה בטוח שאם הזקנה תחזור ותראה את המכסה השבור, היא תעניש אותו במכות. הוא הסתכל על החדר בפעם האחרונה וראה בפינה זוג נעליים ישנות. הן היו מכוערות וגדולות מאוד, אבל הסנדלים של מוק כבר כמעט והתפוררו והנעליים הישנות מצאו מאוד חן בעיניו. התאים לו גם מאוד שהן גדולות כל כך. אם ינעל אותן יראו כולם כי הוא אינו ילד.

הוא הוריד מהר את הסנדלים שלו ונעל את הנעליים. ליד הנעליים עמד מקל דקיק עם ראש מאורך.
"המקל הזה עומד כאן סתם" חשב מוק "אז אקח גם את אותו."
הוא חטף את המקל ורץ לחדרו. תוך רגע לבש מעיל

וטורבן, חיבר את החרב לחגורה וירד מהר במדרגות, כדי לצאת לפני שהזקנה תחזור.
כשיצא מהבית המשיך לרוץ בלי להסתכל אחריו, עד שיצא מהעיר אל השדה. כאן ניסה לנוח רגע אך הרגיש שאינו יכול לעצור. הרגליים שלו רצו בעצמן ונשו אותו, כמה שלא ניסה לעמוד. הוא גם ניסה ליפול ולזחול, אך שום דבר לא עזר. ובסוף הבין שכל המעשה הוא בנעליו החדשות. הן אלה שדחפו אותו קדימה ולא נתנו לעצור.
למוק לא היה יותר כוח ולא ידע מה עליו לעשות.
ביאוש הוא נפנף בידיו וקרא כמו שקוראים לסוס:
"פרר...! פרר..! עמוד!"
הנעליים עצרו מיד והגמד המסכן נפל על הארץ.
הוא היה עייף כל כך שנרדם מיד וחלם חלום מוזר.
הוא ראה בשינה שהכלבה הקטנה, זו שהביאה אותו לחדר הסודי, ניגשה אליו ואמרה:
"מוק יקר, אינך יודע כמה מופלאות הן הנעליים שלך. מספיק שתסתובב שלוש פעמים על העקב והן

יביאו אתך לכל מקום שבו תרצה. והמקל יעזור לך לחפש אוצרות. במקום בו מוסתר זהב הוא יכה באדמה שלוש פעמים, ופעמיים יכה שם איפה שטמון כסף,
כשמוק התעורר הוא החליט לבדוק מיד האם

הכלבה אמרה לו אמת. הוא הרים רגל שמאל וניסה להסתובב על העקב הימני, אך נפל ואפו הכה באדמה. הוא ניסה עוד ועוד ובסוף למד להסתובב על העקב בלי ליפול. ואז הוא הידק את חגורתו, הסתובב מהר שלוש פעמים על רגל אחת וציווה לנעליים:
"תביאו אותי לעיר השכנה!"
והנעליים מיד הרימו אותו לאוויר ובמהירות הרוח עפו בעננים. מוק הקטן לא הספיק להתעשת כשמצא את עצמו בשוק של העיר.
הוא התיישב על ספסל ליד דוכן כלשהו והתחיל לחשב כיצד יוכל להשיג קצת כסף. נכון, היה לו מקל קסמים אבל איך הוא יוכל לדעת איפה מטמינים זהב או כסף, כדי שהוא יוכל למצוא אותם? אומנם הוא יכול היה להופיע כגמד על במה, אך בשביל כך הוא היה גאה מדי.
ואז מוק הקטן נזכר שבנעליו הוא יכול לרוץ מהר מאוד.
"יתכן והנעליים שלי יתנו לי פרנסה" חשב "אנסה להשכיר את עצמי למלך העיר כשליח מהיר."
הוא ביקש מבעל הדוכן שיסביר לו את הדרך ותוך מספר דקות כבר עמד לפני שערי הארמון. השומר שאל מה הוא רוצה, וכששמע כי הגמד רוצה להיכנס לשרותו של המלך הוביל אותו ישר למנהל העבדים.
מוק השתחווה עמוק למנהל ואמר לו:
"אדוני המנהל, אני יודע לרוץ מהר יותר מכל אדם אחר. קחו אותי לשרות המלך כשליח.
המנהל הביט עליו בבוז ואמר תוך צחוק רם:
"רגליך דקות כמו מקלות ואתה רוצה להיות שליח מהיר! לך מכאן כל עוד אתה שלם. לא מוניתי להיות מנהל העבדים כדי כל פרחח יצחק ממני!"
"אדוני המנהל" אמר מוק הקטן "אינני בא ללעוג לך. תן לי להוכיח שאעבור את השליח הטוב ביותר שלך."

מנהל העבדים התחיל לצחוק עוד יותר חזק. הגמד נראה לו כל כך משעשע שהוא החליט לא לגרש

אותו ולספר עליו למלך.
"טוב" אמר "לך למטבח, שם יתנו לך לאכול ולשתות, ואז תתכונן לתחרות."
אחר כך מנהל העבדים הלך אל המלך וסיפר לו על הגמד התמהוני. המלך החליט להשתעשע. הוא שיבח את המנהל שלא גירש את מוק הקטן, וציווה לו להכין תחרות בערב, בשדה הגדול ביותר, כדי שכל המקורבים יוכלו לבוא ולהתבונן.
הנסיכים והנסיכות שמעו על ערב ההצגה המעניינת וסיפרו למשרתים שלהם, ואלה העבירו את החדשה בכל סביבת הארמון. ובערב, כל מי שהיו לו רגליים, בא לשדה לראות איך ירוץ הגמד המתרברב.
כאשר המלך והמלכה התיישבו במקומותיהם מוק הקטן יצא למרכז השדה וקד קידה עמוקה. מכל הצדדים נשמע צחוק רם. הגמד בעצמו היה כבר מצחיק, במכנסיים הרחבים שלו ובנעליים ארוכות ביותר. אבל מוק הקטן לא התבלבל. הוא נשען בגאווה על המקל שלו, שם ידיו על המותניים ובשקט המתין לרץ המתחרה.

מנהל העבדים בחר את המהיר ביותר מהרצים של המלך, הרי כך ביקש מוק הקטן. הרץ של המלך הגיע לשדה, הביט בבוז על מוק ונעמד בשורה אתו, מחכה לסימן ההתחלה.

"אחד, שתיים, שלוש!" קראה הנסיכה אמרזה, הבת הבכורה של המלך, ונפנפה בממחטה.

שני הרצים פרצו מהמקום ורצו כמו חצים. רץ המלך התקדם תחילה לפני הגמד, אך מהר מאוד מוק עבר אותו. הוא כבר עמד על יד המטרה ונפנף בטורבן שלו כשרץ המלך היה עוד רחוק. בסוף גם זה הגיע למטרה ומרוב המאמץ נפל שם כמו מת על הארץ.

המלך והמלכה מחאו כפיים וכל אנשי חצר המלך קראו במקהלה:

"הידד למנצח - מוק הקטן.!"

את מוק הקטן הביאו לפני המלך. הגמד השתחווה נמוך ואמר:

"הו מלך עצום! מה שראית עכשיו זה רק חלק קטן

מאומנותי. קח אותי לשירות."
"טוב" אמר המלך "אני ממנה אתך לשליח מהיר אישי. תהיה תמיד בקרבתי ותמלא את כל ההוראות שלי."
מוק הקטן שמח מאוד. סוף-סוף מצא את המזל שלו! עכשיו הוא יוכל לחיות בנוחות ובשקט.
המלך העריך מאוד את מוק והתייחס אליו בכבוד. הוא הטיל על הגמד משימות חשובות, שאותן אף אחד, מלבד מוק, לא יכול היה למלא. אך המשרתים ואנשי החצר האחרים לא היו מרוצים. לא נראה להם נכון שגמד כזה, שיודע רק לרוץ, יהיה הקרוב ביותר למלך. הם התלוננו על כך למלך, אך זה לא היה מוכן לשמוע אותם. הוא מסר למוק משימות כל פעם חשובות יותר ומינה אותו לשליח הראשי.
מוק הקטן הצטער מאוד שאנשי חצר המלך מקנאים בו. הוא חיפש דרכים להתחבב עליהם ובסוף נזכר במקל הפלא שלו, שעליה הספיק כבר לשכוח.

"אם אצליח למצוא אוצר" חשב מוק "כל האנשים החשובים האלה יפסיקו לשנוא אותי. אומרים שהמלך הזקן, אבא של הנוכחי, הטמין בגן אוצר רב, כשעל העיר התנפלו אויבים. והוא מת בלי לספר באיזה מקום חפורים האוצרות."
עכשיו מוק הקטן חשב רק על זה. הוא הלך ימים שלמים בגן עם המקל בידיו וחיפש זהב של המלך הזקן.
פעם אחד הוא עבר בפינה מרוחקת של הגן והמקל שבידיו רעד ושלוש פעמים דפק באדמה. מוק הקטן התרגש מאוד. הוא רץ מהר לגנן וביקש ממנו את גדול. ואחר כך חזר לארמון והמתין עד הערב. כשרק החשיך הוא יצא לגן והתחיל לחפור במקום בו דפק המקל. האת היה כבד מאוד בידיו החלשות של הגמד, ותוך שעה הוא לא הצליח לחפור יותר מעומק של רגל.
הרבה זמן עמל מוק הקטן, אך בסוף האת פגע

בדבר מה קשה. הוא התכופף מעל הבור ותחת ידיו הרגיש מכסה כלשהו. הרים את המכסה ונדהם. באורו של הירח זרח לפניו זהב. בבור עמד סיר גדול, מלא עד השוליים במטבעות זהב.
מוק הקטן רצה להוציא את הסיר מהאדמה אך לא היה לו מספיק כוח לכך. ואז אסף כמה שיותר מטבעות לתוך הכיסים ובשולי הבגד, ובשקט חזר לארמון. הוא הטמין את הזהב במיטה שלו ושכב לישון, מרוצה ושמח.
בבוקר התעורר מוק הקטן וחשב: "עכשיו הכל ישתנה והאויבים שלי יתחילו לחבב אותי."
הוא התחיל לחלק את הזהב על ימין ועל שמאל, אך אנשי החצר המשיכו לקנא בו, ואפילו שנאו יותר.
אכולי, הטבח הראשי, התחיל ללחוש בסתר:
"ראו, מוק מיצר כסף מזויף!"
אחמד, מנהל העבדים היה אומר:
"הוא קיבל את הזהב מהמלך."

והגזבר ארכאז, האויב הגדול של הגמד, שכבר מזמן טמן את ידו בקופת המלך, קרא בכל החצר:
"הגמד גנב זהב מהאוצר המלכותי!"
כדי לגלות מאין באו הכספים למוק, נדברו האויבים שלו ביניהם והכינו תוכנית.
המשרת קורכוז היה חביב ביותר למלך. הוא היה תמיד מגיש למלך את האוכל ומזג את היין לכוסו.
והנה פעם קורכוז בא למלך עצוב ומודאג. המלך מיד הרגיש בכך ושאל:
"מה קרה לך היום, קורכוז? למה אתה כל כך עצוב?"
"אני עצוב כי המלך כבר לא אוהב אותי."
"מה אתה מקשקש, קורכוז חביב" אמר המלך "מאין לך הרעיון הזה?"
"זה מאז כשהגיע אליך השליח הראשי, מוק הקטן"
ענה קורכוז "אתה מרפד אותו בזהב, ולנו, המשרתים הנאמנים שלך, אינך נותן דבר."

והוא סיפר למלך על עושרו של מוק הקטן, ושהגמד מחלק את הזהב ללא חשבון לכל אנשי החצר. המלך השתומם מאוד וקרא אליו את ארכאז, הגזבר ואת אחמד, מנהל העבדים. אלה אישרו את דבריו של קורכוז. ואז המלך ציווה לבלשים שלו לחקור ולמצוא מאין הזהב הגיע לגמד.

למזלו הרע של מוק הקטן באותו היום נגמר לו כל הזהב, והוא יצא שוב למקום האוצר בגן. אבל הבלשים הלכו אחריו, ואתם קורכוז המשרת וארכאז הגזבר.

וברגע שמוק הקטן מילא את שולי הבגד שלו בזהב ורצה לחזור לארמון, הם התנפלו עליו, קשר לו את ידיו והובילו למלך.

המלך לא אהב שיעירו אותו באמצע הלילה. הוא פגש את הגזבר שלו במצב רוח רע ושאל את הבלשים:

"איפה תפסתם את הגמד החצוף?"

"הוד מלכותו" אמר ארכאז "תפסנו אותו כשניסה להטמין את הזהב באדמה."

"האם זו האמת?" שאל המלך את הגמד "מאין לך כל כך הרבה זהב?"

"מלכי הרחום" ענה הגמד בתמימות "אני לא אשם. כאשר האנשים שלך תפסו וקשרו אותי לא טמנתי

את הזהב באדמה, אלא להפך, הוצאתי אותו משם."
המלך החליט שמוק הקטן משקר והתרגז מאוד.
"אומלל שכמותך!" קרא "תחילה גנבת אצלי ועכשיו תרצה לרמות אותי בשקרים? הגזבר! האם נכון שמה שמצאתם אצל מוק הוא בדיוק מה שחסר בקופה שלי?"

"בקופה שלך, הוד מלכותו, לא חסר יותר מזה" ענה הגזבר "אני נשבע שהזהב הזה גנוב מהאוצר המלכותי."
"קשרו את הגמד באזיקי ברזל וכלאו אותו במגדל!" קרא המלך "ואתה, הגזבר, לך לגן, תוציא את כל הזהב שתמצא בבור ותחזיר אותו לקופה."
הגזבר ביצע את פקודת המלך והביא לקופת המלך את הסיר עם מטבעות הזהב. אך כאשר ספר את המטבעות ושם אותם בשקיות ראה פתק בתחתית הסיר. על פתק היה כתוב:

"אויבים התנפלו על העיר שלי. הטמנתי כאן חלק מהאוצר. מי שימצא את הזהב הזה יידע שאם לא יחזיר אותו מיד לבן שלי, הוא מפר צוו מלכותי."
"חתום - המלך סאאדי."

הגזבר הערום השמיד את הפתק ולא סיפר עליו לאף אחד.
מוק הקטן ישב אסור במגדל ורק חשב אך להינצל עכשיו. הוא ידע שדינו על גניבת אוצרות המלך עלול להיות חמור, אך גם לא רצה לספר למלך על מקל הפלא שלו. הרי המלך ייקח אותו מיד, ויחד אתו גם, יתכן, את הנעליים. הנעליים היו עדיין על רגליו, אך לא היה בהן כל תועלת. מוק הקטן היה קשור לחומה בשרשרת קצרה ולא יכול היה להסתובב על העקב.

בבוקר בא למגדל התליין ואמר לגמד להתכונן לדין. מוק הקטן הבין שאין מה לעשות יותר וצריך למסור למלך את הסוד שלו. הרי עדיף לחיות בלי מקל הפלא ובלי נעליים מהירי תנועה, מאשר למות על הגרדום.
הוא ביקש שהמלך יאפשר לו להשמיע את דבריו בארבע עיניים, וסיפר לו את הכל. המלך לא האמין בהתחלה וחשב שהגמד המציא את כל הסיפור.
"הוד מלכותו" אמר אז מוק הקטן "תבטיח לי רחמים ואוכיח לך כי אני מדבר אמת."
המלך רצה באמת לראות האם הגמד מרמה אותו או לאו. הוא הורה לטמון בגנו קצת מטבעות זהב וציווה למוק למצוא אותם. הגמד לא חיפש הרבה. כשהוא רק הגיע למקום בו הוטמנו המטבעות המקל דפק שלוש פעמים באדמה. המלך הבין שהגזבר שיקר לו וציווה לשפוט אותו במקום מוק. ואת הגמד קרא אליו ואמר:
"הבטחתי לרחם עליך ואעמוד בדבריי. אך נראה שלא גילית לי את כל הסודות שלך. תישאר עכשיו במגדל עד שתגלה לי איך אתה יכול לרוץ כל כך מהר."
הגמד המסכן לא רצה להישאר במגדל החשוך והקר. הוא סיפר למלך על נעלי הפלא, אך את הדבר העיקרי, איך לעצור אותן, לא סיפר.
המלך רצה לנסות את הנעליים בעצמו. הוא נעל אותן, יצא לגן וכמו מטורף רץ בשביל, ואחרי זמן מה רצה לעצור, אבל לא הצליח. לשווא הוא קפץ לתוך שיחים וניסה להיעצר בין עצים, הנעליים כל הזמן משכו אותו קדימה. והגמד עמד וצחק. הוא שמח שיכול היה להתנקם, ולו רק קצת, במלך האכזר.
בסוף כל כוחות המלך עזבו אותו והוא נפל על הארץ. אחרי שנח קצת התנפל בכעס על הגמד.
"איך אתה נוהג לגבי המלך שלך!" קרא "הבטחתי לך חיים וחופש, אבל אם לא תסתלק מהארץ שלי

תוך שתים-עשרה שעות אתפוס אתך שוב ואז על תצפה לרחמים! ואת הנעליים והמקל אקח אלי."
לא נשאר לגמד המסכן אלא לברוח מהר מחצר המלך. הוא הלך בעצב בדרך, אומלל וחסר מזל כמו קודם וקילל מרות את גורלו.
למזלו הארץ של המלך הייתה קטנה, כך שתוך שמונה שעות הוא הגיע לגבול. עכשיו, כשהסכנה עברה, החליט לנוח. הוא ירד מהדרך הרחבה וניכנס ליער. שם מצא מקום נעים ליד אגם, ונשכב על הדשא תחת עצי תאנה גבוהים.
מוק הקטן היה עייף מאוד ונרדם מייד. הוא ישן הרבה זמן וכשהתעורר הרגיש רעב. מהעץ שמעל ראשו תלויים היו תאנים בשלות, בשריות, מתוקות. הגמד עלה על העץ, אסף תאנים אחדות ואכל אותן בהנאה. אחר כך רצה לשתות. הוא ניגש לאגם, התכופף מעל המים...

וצמרמורת עברה בו.
מהמים הביטה עליו בבואה של ראש ענקי עם אוזני חמור גדולות ועם אף ארוך ביותר.
מוק הקטן תפס בבהלה את אוזניו. הם באמת היו גדולות כמו של חמור.
"ככה מגיע לי!" קרא מוק המסכן "היה לי כבר מזל בידיים ואני בזבזתי אותו, כמו חמור."
זמן רב הוא הלך בין העצים וכל הזמן משש את האוזניים, ובסוף שוב הרגיש רעב. היה צריך שוב

ולאכול את התאנים העסיסיות, כי הרי לא היה לו מזון אחר. על העץ שממנו אכל בראשונה לא מצא יותר פרי, אבל מצא את התאנים על העץ הסמוך. אחרי שאכל לשובע הרים מוק הקטן שוב את הידיים לראשו וקרא בשמחה: במקום אוזני חמור היו לו שוב האוזניים הרגילות שלו. הוא מיד ניגש לאגם כדי להשתקף במים, וראה שגם האף שלו חזר להיות רגיל, כמו קודם.

"איך קרה הדבר?" חשב, ומיד הבין: העץ הראשון שממנו אכל את התאנים זיכה אותו באוזניים ארוכות, והתאנים מהעץ השני גרמו לאוזניו ולאפו לקבל את הצורה הקודמת.

מוק הקטן הבין מיד שמזל חזר אליו. הוא אסף תאנים משני העצים, מכל אחד בנפרד, והלך חזרה לארצו של המלך האכזר.

היה זה עוד אביב מוקדם ופרות, ובמיוחד תאנים, נחשבו לדבר נדיר.

מוק הקטן הגיע שוב לעיר הבירה, בחצר אחד הבתים החליף את בגדיו כך שאף אחד לא יכול היה לזהות אותו, לקח סל שמילא אותו עם התאנים מעץ הראשון והלך לארמון. בבוקר לפני שערי הארמון הצטופפו רוכלים רבים עם מזון שונה. גם מוק נעמד

יחד אתם. אחרי כמה רגעים יצא מהארמון הטבח הראשי שהתחיל לבדוק את הסחורה. כשהגיע למוק הקטן וראה את התאנים הבשלים והעסיסיים שמח מאוד.

"אהא!" אמר "הנה מטעמים מתאימים למלך. וכמה תרצה עבור הסל הזה?"

מוק הקטן לא נקב במחיר גבוה והטבח הראשי

שילם, לקח את הסל עם התאנים וחזר למטבח. הוא רק הספיק להכין את התאנים בקערה, כשכל תושבי הארמון נקראו לארוחת הבוקר. המלך אכל בהנאה ושיבח את הטבח שלו, והטבח רק חייך ואמר:

"תמתין, הוד מלכותו. הדבר הטעים ביותר עוד לפניך."

כל הנוכחים לשולחן, הנסיכים, הנסיכות ואנשי החצר, ניסו לנחש איזו מנה מתוקה הכין להם הטבח הראשי. וכשלשולחן הובאה קערת בדולח מלאה בתאנים בשלות ועסיסיות כולם קראו "אח!" בקול אחד ומחאו כפיים.

המלך בעצמו התחיל לחלק את התאנים. הנסיכים והנסיכות קיבלו שני פרות כל אחד, אנשי החצר האחרים תאנה אחת ואת היתר לקח המלך לעצמו. הוא היה גרגרן גדול ואהב פרי מתוק. את התאנים שפך לעצמו על הצלחת ובנחת התחיל לאכול אותן.

"אבא! אבא!" קראה פתאום הנסיכה אמארזה "מה קורה לאוזניים שלך?"

המלך משש בידיו וזעק באימה. אוזניו נעשו ארוכות כמו אצל חמור. גם אפו התארך עד הסנטר. גם

לנסיכים, לנסיכות ולכל אנשי החצר הופיע קישוט דומה.

"רופא! תביאו מהר רופא!" קרא המלך.

שלחו מיד לקרוא לרופאים והם באו בהמונים. הם נתנו למלך תרופות שונות, אך התרופות אלה לא עזרו. לנסיך אחד גם עשו ניתוח - חתכו את האוזניים, אך אלה גדלו לו שוב.
מוק הקטן בינתיים ישב במקום מסתור. אבל אחרי יומיים הוא החליט לפעול. בכסף שקיבל ממכירת התאנים קנה לעצמו גלימה שחורה רחבה וטורבן גבוה ומחודד. וליתר בטחון, כדי שלא יוכלו להכיר אותו, הדביק לעצמו גם זקן לבן ארוך. ואז לקח לכיס הגלימה תאנים אחדות מהעץ השני, הלך לארמון המלך ואמר שהוא יכול לרפא את המלך. בהתחלה איש לא האמין לו. אבל מוק הציע לנסיך אחד לנסות את התרופה שלו. הנסיך אכל רק שתי תאנים והאף הארוך ואוזני החמור נעלמו מיד. ואז כל אנשי החצר פנו לרופא הקוסם. אך המלך בא לפני כולם. בלי מילה הוא לקח את ידו של הגמד, הביא אותו לחדר האוצר שלו ואמר:

"לפניך כל האוצרות שלי. קח מה שתרצה ורק שחרר אותי מהמצב המביש הזה."
מוק הקטן שם לב שבפינת חדר האוצר מונח מקל הפלא והנעליים המופלאות שלו. הוא הלך בחדר האוצר הלוך וחזור כאילו בודק את החפצים, וכך

התקרב עד הנעליים. תוך רגע הוא נעל אותן על רגליו, חטף את המקל וקרע את זקנו מהסנטר.
המלך כמעט התמוטט מפליאה כשראה את פניו המוכרים של השליח הראשי שלו.
"מלך כפוי טובה!" קרא מוק הקטן "על שירותי הנאמנה גמלת לי בכליאה במגדל חשוך וקר! תישאר עכשיו כל חייך עם האוזניים הארוכות האלה ותזכור את מוק הקטן;!"
הוא הסתובב שלוש פעמים על העקב ולפני שהמלך

יכול להוציא מילה, לקרוא לעזרה, מוק היה כבר רחוק.
מאז מוק הקטן חי בעיר שלנו. אתה מבין עכשיו שהוא עבר הרפתקאות רבות. חייבים לכבד אותו למרות שהמראה שלו מגוחך.

זה הסיפור ששמעתי מאבא. העברתי אותו גם לנערים אחרים והם כבר אף פעם לא צחקו ולא התנכלו בגמד. להפך. כיבדנו אותו מאוד והשתחווינו לו ברחוב כאילו היה לראש העיר או השופט העליון.